

NOVINE

Političen list za Prekmurske Slovence.

: : Prihaja vsako nedelo. : :

Cena Novin je na letošnje leto brez Marijinoga Lista i kalendara Srca Jezušovoga 6 K, s tema pa 10 K.

Dragi Slovenci! *)

Pred dvema mesecoma je prišlo neki delavec z motikov na rami v Beltince. Te delavec je pred 22 leti pred božjim oltarom stao i pri njem po pokladanji škofovskih rok dobo posvečenje, da bi mešüvao, predgao i drüga dühovniška dela opravläo. I kaj je zroküvalo, da je posvećeni sluga Kristušov mogo v delavski obleki se klatiti okoli po sveti? Na smrt so ga iskali sovražniki vašega naroda in vaše vere, boljše viki, zato se je mogo v tüjoj podobi potepati od kraja do kraja. Zato, ka sam se v celom svojem življenji borio, Slovenci, za vaše verske i narodne pravice — jaz sem bio naime tisti delavec, ki sem prišo pred dvema mesecoma sem z motikov — sem bio preganjan od boljše vikov. Preganjali so mé, ar sam z celega srca brano i zagovarjao življenje vaše düše — vero — i življenje vašega naroda, materno reć. Za to dvoje sem se borio, ar sam znao, da brez teh dveh reći nieden narod nemore obstati.

Narod, ćeravno ga obdajajo nepremagljive trdnjave, ćeravno ga branijo stojezeri topovi, ćeravno ga varüje milijonska vojska će nema vere z preprićanjom, i z düšov pa telom se ne drži svoje matrne reći, je zgüblen. Kje so velikanski narodi starih ćasov, Asirci, Babilonci, Macedonci, Grki, Rimljani? Kje so njihove nepregledne države? Ne ga jih. Fundament — vero i ljubav do matrne reći so zavrgli, zato so preišli. Od Rimljanov svedoći

Tacit, njihov poganski zgodovinar i drügi cerkveni zgodovinarje, pisatelje Tertulian, Euzebij, itd. da so pokvarjeni bili do dna srca! Dete ali stariša vmoriti je tam nikaj posebnoga ne bilo. Ljübezen do matrnoga jezika se je pa tak ohladila v njih, da je pisao od njih imenüvani zgodovinar: V rimskoj državi se ešće kühaće (kühajrce) grćki vrtijo. Mesto svojega matrnoga latinskoga jezika so klepetali raj tüjega grćkoga, zato je pa postao njihov materni mrtev i ž njim je vmro celi narod.

Vera in ljubav do matrnoga jezika! To more vaše geslo, vaša düžnost biti v prvoj vrsti, Slovenci! A nikdar ne s sovraštvo. Jaz ne gućim zato najraj slovenski, da bi sovražo ogrski jezik — Bog vari — nego zato ka je to bila i je moja düžnost. Jezik mi je Bog dao nej za méne samo — nego za celi narod — će ga zavržem, će se ga sramüjem — zavržen božji dar — škodim, kvar vćinim celomi narodi. Će nas deset obdelava eno njivo, vsem desetim vćinim kvar, će sem nemarnjak, ne pa samo sebi. Ka nas je tak malo, ka smo zaostali z svojim jezikom, je zrok, ka smo ljudsko njivo orali, svojo pa zanemarili, nesmo spunili svoje düžnosti da bi sveti pokazali, Bog nas je Slovence stvoro. To se mora popraviti. Za kulturo svojega jezika se moramo z cele moći potegüvati, stalno, trdno moramo povsod, celomi sveti pokazati, da smo Slovenci. Obećate to? (Jezerojezerna množica krići: obećamo, obećamo!)

V Graci je prepovedano slovenski govoriti. Pa ništerni naših Slovincov za voljo dobrega kšefta li ta sili — V našoj domovini vsaki

narod svoj jezik lahko govori. Mi Slovenci zahtevamo, naj se Vogrom, (Nemcem) med nami živoćim da slobošćina matrnoga jezika. Vsi smo skušavali, kak bridko je, će se za verov najdragši kinć, materni jezik v verige vkleñjava. A naša prva düžnost je pa li odsehmal popraviti, kaj smo zamüdili, povsod pokazati, da smo Slovenci, povsod pokazati, da smo ne boljše viki, nego verni Slovenci. Te verni slovenski narod naj Bog živi!

Prva seja sosveta v Prekmurji.

25. t. m. se je vršila prva seja prekmurskoga sosveta v Soboti v Dobrajovoj dvorani. Sejo je odtvorio dr. Lajnić, civilni komisar za Prekmurje s govorom, šteri je iz srca prihajao i prišo tudi do src. V tom govori je razložo svoj namen, zakaj je dao sosvet pozvati: 1) da pozdravi v imeni celoga Prekmurja našega ćastljivega jugoslovanskoga Kralja Petra i regenta Aleksandra, vlado, našo deligacijo v Parizi, 2) da se ljudstvo izrazi, će njemi je povoli, da se Prekmurje razdeli na slovenski i hrvacki del, 3) naj občine zvolijo svoje zaupnike, župane (rihtare) regente i 4) da posluhne prošnje, zahteve ljudstva.

Sosvet je enoglasno i navdušeno sprejeo sledeće resolucije: 1) Najtopljeje je dao brzojavćinim potom z vdanostjov pozdraviti ćastljivega Kralja Petra i regenta Aleksandra; — našo delegacijo v Parizi pa se njej zahvaliti za ogromne težave, štere je preobladala pri rešenji Prekmurja pa jo oproso, naj vse mogoće vćini, da se slovenska okolica

*) Te govor je meo Klekl Jožef, vp. pleb. na beltinskom tabori avgusta 17.

Monoštra tudi reši; navzočega Dr. Slaviča, ki se je zdaj vrno z Pariza, je z navdušenimi živio klici pozdravo sosvet in iz srca se zahvalo za njegovo ednoletno skrb, delo i borbo za rešenje Prekmurja. 2) Sosvet je pozdravo visoko vlado v Belgradi pa njej naznana da enoglasno protestira proti tomi, da bi se Prekmurje na hrvaški i slovenski del razdelilo. V Prekmurji nega Horvatov, nego samo i jedino Slovenci, nešteri Nemeci, mela menjšina Vogrov, Horvatov pa nej. Prekmurci ne sovražijo Horvate, bratje so njim, sodržavljani a ravno zato, ka so sodržavljani, majo ž njimi edne pravice: Horvati za horvacki jezik, Slovenci do svojega slovenskoga. Vse težnje, vse borbe, vse žrtve za rešenje Prekmurja so sližle v te namen, naj Prekmurci pride v krilo Jugoslavije k bratom Slovencom v Slovenje telo. To so sto ino stokrat izrazili uradno i privatno. Zato zahteva sosvet, naj se taki zroči Slovenji uprava v celom Prekmurji, da bo g. civilni komisar brez ovire lahko vred devao urade i službe. 3) Sosvet je izrazo svoje popolno zavupanje do g. civilnoga komisara dr. Lajnšica i se njemi je zahvalo za njegovo nesebično delo na hasek Prekmurcov pa njemi obečao da ga bo z cele moči podpirao.

Sosvet so počastili svojim obiskom g. podp. Uzorinac z večimi čast-

niki, posebno od Prekmurcov dobro poznanima g. kapetanoma Mulačkom i Sagadinom. Podpolkovnik je v imeni vojaške oblasti naznana, da je poveljnik jugoslovanske vojske za Sobočki okraj i je obečo, da bo popolen red držao pri svojih vojakih, da bo Prekmurje z cele moči brano — sosvet pa oprosa naj v te namen ž njim skupno dela.

Zatem so prišle na vrsto občine in po svojih zastopnikik naznanile svoje želje. G. civilni komisar je nevtrudljivo opravljao posle ž njimi šče popoldne, držo je svojo reč, števa je dozdej skoro nepoznana bila v Prekmurji, uradnik je za ljudstvo i ne ljudstvo za uradnika. Delao je in dela za ljudstvo, zato ga to tudi postuvalo bo.

Sosvet se je zgražao nad hudo-bijov bivših uradnikov i odločno zahtevao njihovo odstranitev, šteri se neščejo podvrči novomi redi. Vabila na sejo sosveča so naime poštarje skoro nikde ne dali povabljenim do rok, notarošje so pa strašili zvoljene kotrige, da do se Vogri grozno maščevali nad njimi; če do šli v sosvet. Jedina pomoč proti tem hujskačom je njihova odstranitev, je sodilo ljudstvo samo na sosveti. I prav, ki se ne drži reda, red njega tudi ne more obdržati.

Pismo z Pariza.

Gosp. dr. M. Slavič ki se je največ trudio za rešenja Prekmurja, je dobe z Pariza tole pismo: Delegacija kraljevine SHS za mirovno konferenco v Parizu je v svoji seji dne 4. avgusta sklenila, da morete tukajšnji posel, ki ste ga s 5. februarjem 1919 započeli, s 15. avgustom završiti ter se vrniti v domovino. Tem povodom Vam v imenu naroda in domovine izražam svoje priznanje in svojo srčno zahvalo za Vaše večmesečno uspešno delovanje pri delegaciji mirovne konference v Parizu.

Vestno, neumorno, brez ozira na trud in osebne žrtve ste, vele-cenjeni gospod profesor, izvrševali odgovorno delo izvedenca delegacije s posebnim ozirom na vprašanje glede Prekmurja. Z Vašim mnogostranskim znanjem, točnostjo in dobrimi nasveti ste mi bili v izdatno pomoč, tako da sem se le težko odločil privoliti Vašemu slovesu. Zaveš, da ste mogli v zgodovinskem času sodelovati v korist in blagor naše mlade države, naj Vam ohrani v prijetnem spominu čas Vašega delovanja in bivanja v Parizu.

Pariz, dne 15. avgusta 1919.

Zolger, s. r.

polnomočni delegat kraljevine SHS.

Podlistek.

Od dva brata.

Narodna.

Ednok sta bila dva brata: Peter pa Paveo. Paveo je bio tak bogat, ka so ga zvali za gospon kmeta, Peter je pa bio takši sirmak, ka je drugo nej meo, malo deco pa ednoga kokota.

Te kokot, da je doma nej meo gnoja pa nej slame, je odo na Pavlovo dvorišče, pa je tam prekapao slamo pa gnoj. Paveo je za toga volo čemereren bio, pa je pravo ednok Petri:

— Toga kokota ti jaz bujem, či ga šče ednok na mojem dvorišči najdem.

Peter si je pa etak mislo:

— Zakaj bi ti to klao! To jaz lejko odnesem našemu krali, pa dobim dober najem.

Tak je tudi včino. Neseo je kokota krali, pa njemi je pravo:

— Lepo vas prosim, svetli krao, to sam vam mali dar prineso.

Krao je nato odgovoro:

— Dobro je; vzemem te dar; liki što nam kakši dar prinese, tisti te more z nami ostati pri obedu.

Peter se je pa tomi preveč veselilo, ka de on pri krali na obedu.

Gda so obed meli, so nosili nastro vsakojakče dobrote. Nazadnje so pa prinesli kokota, pa so ga djali pred Petra. Krao je nato pravo Petri:

— Što nam kakši dar prinese, tisti ga te more tudi razdeliti. Či razdeli dobro, dobi najem, či pa ne razdeli dobro, te dobi batine.

Peter je zavzeo kokota, pa ga je začno deliti. Najprle je vrezao torej glavo, pa jo je djao pred krala, pa je pravo:

— Glava, to se dostaja krala.

Zatem je vrezao krej šinjek, pa ga je dao kralici:

— Šinjek pa glava, to je vküp; pa krao pa kralica sta tudi vküp.

Zaj sta prišla na vrsto kraloviva sina. Tema je vsakomi dao Peter edno perot, pa je pravo:

— To dam vama, ka ta lepše znala pisati.

Dvema hčerama pa, ka sta tudi pri stoli sedeli, je dao Peter dve noge, pa je pravo:

— To pa dam vama, ka ta bole znali plesati.

Vse ovo je ostalo Petri, pa njemi je šče zvün toga krao podelo sedem zlatov, ka je tak jako lepo znao kokota razdeliti.

Gda je Peter domo prišeo, ga je brat pitao:

— Ge si pa ti vzeote zlate?

On njemi je odgovoro:

— Te zlate mi je dao krao za tistoga kokota, ka si mi ga ti šteo bujti.

Paveo si je zaj etak mislo:

— Ti si krali noso ednoga kokota, pa si dobo sedem zlatov, jaz njemi pa lejko nesem pet, pa te petkrat telko dobim.

Neseo je zato pet kokotov krali, pa njemi je pravo:

— Svetli krao, to sam vam prineso mali dar, či te ga šteli gor vzeti.

Krao je odgovoro:

— Zakaj pa nej! Samo ka što nam kakši dar prinese, tisti te more z nami ostati pri obedu.

Zveza prekmurskih dijakov.

Naša slovenska krajina je prišla pod krilo Jugoslavije, — naši dozdej vogrski dijaki so postali jugoslovanski. Na Vogrskom ne morejo nadaljevati svojega učenja, če ščejo v Jugoslaviji delati. Potrebno se je zato za nje skrbeti, da svoj cilj dosegnejo, potrebno je njim na pomoč biti. Vnogi so meli podporo na Vogrskom, štero zgübijo zdaj — vnogi na novo nastopijo pot dijaštva — pot v nov svet, moremo je podpirati, da ne zablodijo, moremo njim tisto dati, kaj neobhodno potrebujejo. V Črensovcih pri podpisanom se je zglasilo dozdej do 20 dijakov in prosilo pomoči, da njim mesto spravim, nešterim pa tudi podpore. Kaj sem mogoči bio, sem včino vse. Najbole pa rad včinim, na kaj so me oprosili, da bi na skrbi meo njihove duše, da ne bi prišle na pot pogubljenja v nevarnom dijaškom življenji. Oprosim to pot vse prekmurske dijake, ki so se dozdej še ne zglasili pri meni i ščejo versko krepostno življenje pelati, naj stopijo v zvezo i naj se zglasljo potom Stefana Tora 8. šolca z Gomilè p. Turnišče ali naravnost, če bi jim prva pot nemogoča bila — pri meni i naznanijo kam hočejo iti v šolo i če potrebujejo podporo. Slovence Slovenje pa ponižno prosim, naj odprejo svoja srca za obilne dare za

uboge prekmurske dijake. Moj naslov do 15. Septembra je Celje, sv. Jožef,

Jožef Klekl, vp. župnik.

Kaj je zahtevalo slovensko ljudstvo letos januara meseca? to zahteva zdaj.

Letos jan. 14. so duhovniki zaldske županije (Črensovci, Beltinci, Turnišče, Bogojina . . .) k šterim so se pridružili tudi većinom duhovniki železne županije pa več svetnih gospodov, to je zastopniki vsega slovenskoga ljudstva so sklenili, da se naša slovenska krajina mora prikapčiti k Slovenji, k Štajari i tu dobite svoje pravice, svojo popolno autonomijo z Slovenci štajarskimi vred. »Novine« so takrat to izjavo objavile, lahko se preberejo. Vodilnim krogom bodi to tu očitno povedano, da se na to dejstvo naslanjajo pri ureditvi slovenske uprave celoga Prekmurja, drugač nikdar ne bodo mogli splošne zadovoljnosti pri nas stvoriti. Prva dužnost i največša dužnost naše vlade je pa zdaj: zadovoljnost stvorite v Prekmurji! Ki Prekmurje cepi, je gubi. Želja ljudstva je to, prepričajte se, da je tak. Mi ob svojim ne gučimo. Blagor domovine pa zahteva, da to odkrijemo.

Peter je začno kokote deliti. Vzeo je ednoga kokota, pa je pravo:

— Eden kokot pa krao in kralica, to je trojstvo. Dva sina pa eden kokot, pa je to trojstvo. Pa dve hčere pa eden kokot, pa je edno trojstvo. Pa dva kokota pa jaz, pa je to pa edno trojstvo.

Kralovi se je to tak dopalo, ka je Petri na vsakoga kokota dao sedem zlatov, Pavli pa za vsakoga kokota sedem batin.

S tem sta te šla domo, pa šče dnesden živeta, či tak ka sta že nej spomrla . . .

oooooooooooooooooooo

Naročniki Novin! Pazite na to!

Novine znova izhajajo vsako nedeljo. Do Male meše — 8. septembra naj mi vsaki naznani kam i keliko Novin naj pošljem. Cena Novin z Marijinim listom i kalendarom Srca Jezušovega je 10 K na letos. Ki so na leto že telko plačali, nikaj ne dužni, ki so menje plačali, doplačajo mi keliko menjka. Z naročninov se prosim, paščite, tiskarne me silijo. Črenšovci Prekmurje. Klekl Jožef vp. pleb.

Kmečka zveza.

Kmeti se moro zvezati, da se ne izkoriščajo, ali po domačem povedano, da se ne podojijo. Kmet je naimre dojna krava, vse ga doji, samo on sam se ne sme, vse bi rado njegovo mleko pilo samo on sam ne. Dozdej se ne znao pomagati, privezan i tepnjen je bio — ne je smeo brsnoti pa pehnoti nej. Včasi je pokazao toli figo svojim mantralcom a samo v žepi. Odsehmao more dobiti prosto reč, da s spodignjenov glavov pcnosno lahko povem vsakomi: to je moje, to pa tvoje —, to dam, to nej. — K toj prostosti pripela kmeta zveza. Ta njemi na roko bo šla, da ga ne podojijo tujci, da bi on samo sirotko pio, tujci pa si v smetano mostače namakali.

To je prvi namen Kmečke zveze: gospodarska pomoč. Drugi je pa: duševna pomoč. Mi naimre ne stojimo na tistom stališči, kak boljševiki i njihovi pristaši, šteri trdijo, da je vera nepotrebna, da Boga nej, da je pobožnost odviš. Ne. Mi mislimo i se za to potegujemo, da je kmet tudi človek i zato ma tudi dušo da je več od koprive zaplotne, več od ščenca pod pragom parme, šteri nej trbe Boga. Kmečka zveza na verskoj podlagi šče pomagati kmetom, ona njim vse da za telo i dušo — protivni tabor njim pa samo v teli šče pomagati, Boga največši kinč njim pa vzeme. To mi tabori mi praga ne pometemo, mi smo verni Slovenci, boljševikom i njihovim pajdašom smo dozdej hrbet pokazali, odsehmal ga tudi bomo.

—————
| Cerkvno. |
—————

Lepa naša domovina.

Od jugoslovanskih škofov za cerkev odobreno besedilo.

Lepa naša domovina,
Oj, junaška zemlja mila,
Stare slave dedovina,
Da bi vsikdar častna bila!
Mila, kako si nam slavna,
Mila si nam ti edina,
Mila, koder si nam ravna,
Mila, koder si planina!

Blagoslov naj se razliva
V tvojih poljih in lesovih.
Bog ljubezni naj prebiva
V tvojih selih in domovih.
V božjem dihu, v božjem varstvu
Tvoja ladja varno plava
Mir s teboj po vsem vladarstvu!
Tvojim sinom večna slava!

»Paveo je ostao pri obedi. Nosili so na sto vsakojacke dobrote; nazadnje so pa prinesli pet kokotov, pa so je djali pred Pavla. Nato je začao krao praviti Pavli:

— Što nam kakši dar prinese, ga more tudi razdeliti. Či razdeli dobro, dobi dober najem, či pa ne razdeli dobro, dobi batine.

Paveo je začao deliti kokote, pa je nikaj ne mogeo napraviti. Krao je zato silo meo za Petra, naj rekši on pride, pa njim naj razdeli kokote.

Peter je prišeo, pa ga je krao pitao:

— No, Peter, ali ti vüpaš tej pet kokotov razdeliti?

Peter je odgovoro:

— Vü pam.

Krao njemi je nato velo:

— Te nam je pa razdeli!

Peter je vzeo kokote, pa je začao pitati:

— Ali vi verjete trojstvo?

Krao pa ovi vsi so odgovorili:

— Mi verjemo.

Peter pa pita:

— Ali vi verjete sveto Trojstvo.

Krao, pa ovi vsi so odgovorili:

— Mi vërjemo.

Angeljska nedelja.

Nekdaj je Maticerkev to nedeljo god sv. angelov čuvarov obhajala. Zdaj je preložen na okt. 2. A staro ime je ostalo, štero nas opomina na dvoje:

1) so angelje čuvarje, 2) mammo dužnosti do njih. Svetoga pisma skoro vsaka stran naznanja, da so angelje, na sterih je tudi našeta naša dužnost do njih. Glejmo samo to svedočanstvo: »Angelom svojim je zapovedao, naj te čuvajo na vseh tvojih potah« (Mat. IV—6) To se tiče angelov. Nas pa: »Pazi na njega, poslušni glas njegov, ne misli da ga lahko zavržeš, ne odpusti ti naimre, če se zagrešiš, moje ime je namreč v njem.« (Exod. XIII—20.) Oboje nam naznanja sama večna resnica: Bog. Angeli me čuvajo, čeravno je ne vidim; angeli me čuvajo, čeravno jaz to ne spoznam; angeli me čuvajo, čeravno jaz v to ne bi privolo, zato ka njim Bog zapovedava to. Oni pa kak sveti duhovje ga popolnoma bogajo.

Z toga spoznam, da so me angelje jezernih nesreč že rešili. Da sem med bojnim viherom, med neštetimi zmešnjavami v sredini ognja, vode, srdov, puntov, v globočini žeje, glada li obstao i srečno vse prestao, je napravilo angelsko čuvanje. Kaj njim dam zato? Kaj Bog zahteva: poslušnem glas njegov, ne bom grešio. Da čeravno bi meo kosmato boljševisko dušnovest, ta bi me tudi opominola, skoz te bi mi angel čuvar tudi naznanjao: to je grešno — včiniti ne smeš. Greh, šteroga se pa v naših razmerah najbolje moramo ogibati: je punt. Ne puntajmo, ne vznemirjajmo ljudi. Ne strašimo maloverne, da se ti časi še spremenijo i pride znova nazaj vogrska, mogoče rdeča i boljševiska vlada, štera de se grozno maščevala nad nami. Če koga peče ta sprememba, si lahko pomaga: ide, kamo njemi je vola, tiste pa ki so zadovoljni tu, naj ne meša, toga greha naj si ne naklada še na dušo, ma jih dosta že iz prvejših časov. — So angelje, ki nas čuvajo; tudi poslušajmo, pazimo!

Slovesni oratorij v Veržeji se je dnes teden znova odpro v kapeli Salezijancov. Na svečnico je bio zadnji — prišli so boljševiski časi i Prekmurcom je bila pot prek Müre zaprta. Temveč jih je prišlo zdaj. Dečica je mela sv. mešo, zatem krotek nagovor, šteroga je meo urednik naših Novin. V govori je po nedeljskom evangeliji dečici razlagao, da njo pomeni gluhi in nemi človek evangeljski. Ne zapopadnejo božje reči i ne vejo od njih gučati,

če se jih Jezus ne dotekne. On se pa ravno v oratoriji bo dotikao njihove duše, zato ga moro skrbno obiskavati, kaj so mali pred Jezusom tudi glasno obečali. — Zatem se je veseli šereg vdeležo igre tombole i si zadovoljno vtikao v žepe dobljene razne reči.

Sv. Štefana vogrsk. krala god so po staroj navadi obhajali v Prekmurji. Itak je prav. Svetniki so mednarodni, ne spadajo v politiko. Dokeč smo pod sombotelsko pušperijo, bomo ga tak kak dozdej svetili, zato ko je cerkveni predjin — a dovoljeno pa je delati tisti den i greha ne včini, ki ne ide k meši te den. To so v Rimi že pred leti določili, zapovedan svetek je nej. Če pa spanemo v lavatinsko škofijo, de se god obhajao samo z mešov i duhovnimi molitvami.

Najnovejše.

Mirovna konferenca.

Pogajanje za mir v Parizi se imenuje mirovna konferenca. Konferenca je latinska reč, pa pomeni pogajanje, pogučavanje. — Što so na toj mirovnoj konferenci? Zmagovalci i premagani. Zmagali so: Angleži, Francozi, Belgijci, Srbi, Japonci, Amerikanci, Italjani i njihovi zavezniki: Južnoamerikanci, Grki itd. Tei vsi delajo mir i ga predložijo premaganim za podpis. Kaj sklenejo, več ne premenijo. Sebe i svet za norce ne morejo meti, za nos voditi. Kaj je delala Nemčija, da bi spremenili mir, šteroga so sklenili i njej na podpis ponudili! Nikaj ne pomagalo, mogla je podpisati, čeravno je osemdeset milijonov Nemcov. Nemška Austrija i Vogrsko zdaj prideta na vrsto. Za teve dve državi so že tudi napravili mir, samo podpisati ga moreta. Spremembe ne dopustijo, namreč kakše vekše spremembe, kaj je osojeno, je osojeno. Zato grozno blodi, ki pravi, kaj bo, če Austrija i Vogrsko ne podpišeta? Če podpišeta, je njima na hasek, dobita mir, čeravno težaven mir, če pa ne podpišeta, se zasedeta i zapreta, ka popolnoma vse sfali i njima izgubita ne samo miru, nego i samostojnost. Norost je zato na kaj takšega misliti, da Vogri napadnejo naš slovenski kraj. To je želja samo tistih, ki se slovenske vlade po pravici majo bojati, zato ka njim za petami šumače krivica, štero so tu delali. — Za malo Prekmurje se Vogrsko ne samo ne de smelo nego tudi ne de štelo bojovati, potrebüje mira i dobre sosede, štere v Jugoslaviji dobi.

G l a s i .

Zakaj je bio prvi tabor v Beltincih? Dolenci so najbolje zavedni Slovenci i so največji trpeli za združitev z Jugoslavijov, to so si zaslužili. Tabor je bio namenjen za Radgono, a da je med pripravo na njega prišlo zasedanje Prekmurja, se je za zgoraj imenüvanoga zroka volo preselo v Beltince. Kratki čas nam je ne dovalo, da bi premestitev naznanili. Oprostite, ki ste meli dugšo pot zatoga voljo.

Pri Kapeli se ustanovi v nedeljo 31. t. m. orlovsko društvo. Povabljeni Prekmurci.

Izlet. Selizijanci z Veržeja so napravili preminule dni izlet v Prekmurje, pred so razišli na vse kraje sveta. Obiskali so črensovsko, törjansko i beltinsko faro.

Civilni komisar za Prekmurje v Radgoni, dne 19. avgusta 1919.

Na znanje Prekmurcom!

Raznaša se govorica, da hoče jugoslovanska vlada vse moške osebe od 18. do 42. leta poklicati k vojakom in druge novice.

To je laž!

To naznanim ljubim Prekmurcom s prošnjov, naj mi tiste, ki to gučijo, naznanijo, da jih dam zapreti.

Prekmurci, ne širite takšne laži in stem nezavüpanje, kajti stem le škodite sami sebi.

Civilni komisar za Prekmurje:

Dr. Lajnič s. r.

Civilni komisar za Prekmurje v Radgoni, dne 22. avgusta 1919.

Na znanje Prekmurcom!

Naznanjam Vam, da so vsakvrstni bankovci v (banke) izdani od madžarske sovjetske vlade, neveljavni.

Državni uradi v Prekmurji takših bankovcov ne smejo niti sprejemati, niti izdajati.

Bankovce sovjetske madžarske vlade bode morala ogrska država zamenjati z drugimi državnimi penazi z vrednostjov v drugih državah.

Stari neštemplani avstro-vogrski bankovci se slobodno jemljejo dokeč se ne prepove.

Civilni komisar za Prekmurje:

Dr. Lajnič s. r.

Naročniki Novin! Z denešnjov številkov dobite »Slovenskoga Gospodarja« za dar! Starodavni list, šteri se že desetletja bori za kmečko ljudstvo, je vreden, da dobi prostor na vašem stoli! Komi vrednostno stanje dovoli, naj si ga naroči! Priporočamo ga, on je naše Novine tudi širio i priporočao, da neso zaspale, zasluži i od naše strani topla priporočitev.